payamdaily.ir

عید سعید غدیر خم گرامی باد

پیام آشنا

نخستین روزنامه صبح البرز

سال نهم دوره جدید، شماره ۲۰۹۶
(شماره مسلسل ۲۴۹۶، سال بیستم)
شنبه / ۲۵ تیر / ۱۴۰۱
۱۶ / ذوالحجه / ۱۴۴۳
16 / July / 2022
۸ صفحه/ قیمت ۳۰۰۰۰ ریال

@Payamashna

عضو کمیسیون صنایع:

تشکیل وزارت بازرگانی راه حل مشکل تورم نیست

۲

حمایت از تولید کنندگان گام عملی در زمینه توسعه اقتصادی

۶

وزیر بهداشت،

وارد موج هفتم کرونا شده‌ایم!

۲

در بازدید رئیس انجمن دوستی ایران و چین از منطقه اقتصادی پیام مطرح شد:

آمادگی منطقه ویژه اقتصادی پیام برای فعالیت سرمایه گذاران خارجی

۲

خبر

دستگیری اعضای باند بزرگ سرقت خودرو در البرز

۲

گزارش روز

فرزندخواندگی آسان می‌شود

۸

خبر

فرهادی از ایتالیایی‌ها جایزه «استادسینما» می‌گیرد

۵

غدیر و عینیت دیانت و سیاست

۱

حدادی:

باشکست ژاپن صدرنشین می‌شویم

۷

اجتماعی بودن حس هدفمندی را در افراد مسن افزایش می‌دهد

۸

در این شماره می خوانید:

۲ اولین ناوشکن بهپادبر ارتش رونمایی شد
۴ خشکی چشم با افزایش سن شیوع می‌یابد
۶ عقب‌گرد در تجارت و توسعه
۷ واکنش عارف غلامی به اتفاقات اخیر
۸ نمک؛ طول عمر را کوتاه می‌کند

سرمقاله

علل ناکامی برنامه‌های توسعه

::دکتر علی محمدی‌پور::

با توجه به ناکامی شدید برنامه‌های پنجم و ششم در دستیابی به اهداف تعیین‌شده و تحقق توسعه همه‌جانبه و همچنین اقدام دولت به تدوین برنامه هفتم، سوالات فراوانی در خصوص علل شکست برنامه‌ریزی در ایران مطرح شده است. عدم ایجاد زیرساخت‌های لازم برای پیاده‌سازی برنامه‌های توسعه‌ای جامع، عدم ثبات اقتصادی، سیاسی و برنامه‌ریزی، تصادفی و غیر قابل پیش‌بینی بودن دستاوردها و تدوین برنامه‌ها در فضایی بلندپروازانه، رویایی، بلندمدت و نامتناسب با مقتضیات موجود و چرخه عمر سیاسی می‌تواند از جمله مهم‌ترین دلایل تاثیر گذار بر ناکامی برنامه‌های توسعه‌ای در ایران قلمداد شود. مقایسه دستاوردهای ناشی از برنامه‌های شش‌گانه توسعه‌ای می‌تواند نقش موثری در ترسیم موفقیت برنامه هفتم ایفا کند.

به‌رغم اینکه ایران در مقایسه با کشورهای آسیا زودتر به برنامه‌ریزی توسعه‌ای اقدام کرده ولیکن دستاوردهای بسیار ناچیز در مقایسه با بسیاری از کشورها، حاصل شده است. با تشکیل شورای برنامه‌ریزی در سال ۱۳۱۶ به تدریج پنج برنامه عمرانی به اجرا درآمد و برنامه ششم عمرانی با وقوع انقلاب اسلامی و متعاقب آن ۸ سال جنگ با عراق، کاملا متوقف شد. با پایان یافتن جنگ، بازسازی اقتصاد آسیب‌دیده از جنگ و دستیابی به راهکاری برای بهبود وضع زندگی مردم ضرورت یافت. در این خصوص، برنامه‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به‌صورت پنج ساله از سال ۱۳۶۸ در جریان اجرا قرار گرفتند. برنامه‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی...

ادامه در صفحه ۲

غدیر و عینیت دیانت و سیاست

امام علی علیه‌السلام: مردم به دنیا دل بسته‌اند، معاویه با هدایا و پول‌های فراوان آنها را جذب می‌کند؛ شما هم از اموال عمومی به اشراف عرب و بزرگان قریش ببخش و از تقسیم مساوی بیت‌المال دست بردار تا به تو گرایش پیدا کنند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از تبیان، یکی از اعمال روز عید سعید غدیر قرائت زیارت‌نامه‌هایی است که برای امیرالمومنین علیه السلام وارد شده است. یکی از این زیارت‌ها از قول امام هادی علیه السلام وارد شده است که زیارتی نسبتاً طولانی و مفصل و شامل مطالب بسیار زیبا و عالی در مورد حضرت امیر سلام‌الله علیه است.

در این زیارت نامه فضایل بسیاری برای آن حضرت شمرده شده و مراحل مختلف زندگی سراسر ایمان و فضیلت حضرت علی علیه‌السلام از ایمان به پیامبر اکرم تا شهادت آن حضرت بیان گردیده است. در قسمتی از این زیارت عالی، در مورد نحوه سیاست‌ورزی امیرالمومنین علیه‌السلام عبارتی وجود دارد که فرق واضح حکومت مبتنی بر تقوا و تدین را با حکومت سیاسان بی‌تقوا تبیین می‌نماید.

به عنوان مقدمه باید گفت در نگاه بسیاری از افراد، سیاست‌ورزی مساوی است با زیرپا گذاشتن اصول اخلاقی و انسانی و الهی برای رسیدن به اهداف خود. در لسان عامه‌ی سیاست با شیطنت‌ترین گردیده است. این دیدگاه که سیاست را ملازم با شیطان صفتی می داند ناشی از رفتار بسیاری از حاکمان و سیاست مداران در دنیا است که در طول قرون متمادی با زیر آب کردن سر مخالفان و انتخاب انواع روش‌های غیرانسانی در جهت مطامع خود، این فکر را برای انسان‌ها خلق کرده‌اند. اما پیامبران الهی و پاکانی که توانسته‌اند مدتی محدود زمام امور جامعه ی خویش را بدست بگیرند الگوهایی بیاد ماندنی از خود به جامعه هدیه کرده‌اند که با توجه به این الگوها نگاه غلط به سیاست ورزی اصلاح می‌شود.

همچنان که ائمه اطهار علیهم السلام در زیارت جامعه کبیره سیاسه العباد خوانده شده‌اند و زندگی سراسر تقوا و اخلاق آنان ، فکر جدایی سیاست و دیانت را ابطال کرده است. در این میان امیرالمومنین پس از نبی مکرم اسلام -که به نص و لکم فی رسول‌الله اسوه حسنه الگو و اسوه تمام پاکان عالم است در اوج سیاست‌مداری، هیچگاه از مرز تقوا پا را فراتر نگذاشته و در رعایت حدود الهی کوتاه نیامده اند. این پافشاری امیرالمومنین بر رعایت حدود و ثغور الهی و استقامت در مسیر بندگی خدا، گاه باعث می شد به ظاهر به اهداف حکومتی خود دست پیدا نکنند و نتوانند آنطور که باید و شاید سامان امور را به دست گیرند. اما در مقابل، سیاست ورزانی حیله گر نظیر فرزندانی سفیان با بکار بردن انواع روش‌های غیرالهی و سیاست‌های مکارانه می توانستند آنگونه که دلخواهشان بود بر امور تسلط یافته و سوار بر اسب جهالت و کوته نظری مردم زمان خویش به سوی بهشت خیالی خود و جهنم حقیقی بتازند. در این میان نادان گمراه که فقط با نگاه ظاهر همه چیز را به مقیاس می کشند، معاویه را پیروز میدان تلقی کرده و علی علیه‌السلام را شکست خورده می پنداشتند.

دیدگاه امیرالمومنین نسبت به سیاست

و این پیروزی خیالی معاویه را نتیجه ی کیاست و زیرکی او می‌شمردند و حضرت علی را فردی بی سیاست و ناتوان از بکارگیری فنون سیاسی می‌خواندند.(۱) این اتهامات احمقانه، که دل هر مومن و متقی را به درد می آورد باعث می‌شد که امیرالمومنین رمز حکومت‌داری خود را به زبان آورند و به همگان اعلام کنند که اگر معاویه در ظاهر پیروز بعضی میدان‌ها می‌شود نه از سر زیرکی او و ناتوانی من است بلکه اگر تقوا در میان نبود، من از همه مردمان زیرکتر بودم.

آن حضرت در خطبه ۴۱ نهج البلاغه می فرماید: امروز ما در محیط و زمانه ای زندگی می کنیم که بیشتر مردم حیله و نیرنگ را زیرکی می پندارند و افراد جاهل آنان را اهل تدبیر می خوانند. (۲) در فراز اول از خطبه ۱۲۶ نهج البلاغه می خوانیم کسانی به امام علیه السلام می گویند که مردم به دنیا دل بسته‌اند، معاویه با هدایا و پول های فراوان آنها را جذب می کند؛ شما هم از اموال عمومی به اشراف عرب و بزرگان قریش ببخش و از تقسیم مساوی بیت‌المال دست بردار تا به تو گرایش پیدا کنند. آن حضرت در جواب این عده می فرماید: "آنامروني ان اطلب النصر بالجور فيمن ولیت علیه ! و الله لاطور به ما سمر سمیر و ما ام نجم فی السماء نجما" آیا به من دستور می دهید برای پیروزی خود، از جور و ستم درباره امت اسلامی که بر آنها ولایت دارم، استفاده کنم؟ به خدا سوگند تا عمر دارم و شب و روز برقرار است و ستارگان از پی هم طلوع و غروب می کنند هرگز چنین کاری نخواهم کرد. (۳)

آنچه معاویه می کند زیرکی نیست بلکه بی تقوایی و بی اخلاقی است و آنچه علی می کند حرکت بر مدار انصاف و اخلاق و دستورات شرع مقدس است که رضای الهی را در بر دارد. معاویه نمی داند که رفتارهای ضداسلامی او، فقط در محدوده حیاتش جواب می دهد و پس از آن، آتش جهنم ارمغان اوست و نامی ننگین از او در تاریخ به جای می گذارد. اما سیاست الهی امیرالمومنین حیات ابدی را برای او می آفریند. این علی (علیه السلام) است که اسطوره عدالت‌ورزی می‌شود و مسلمان و غیرمسلمان را به ستایش وا می دارد.

پس در واقع غدیر معرفی امام علی (علیه السلام) است برای امر حکومت داری تا اینکه حکومت علوی مردم را به سعادت دنیا و آخرت رهنمون سازد و الگویی از سیاست پاک و تقوا مدارانه در تالبوی عالم نقش بزند. امام قرار است مظهر عینیت سیاست و دیانت شود ، سیاستی که در آن مردم به سوی دیانت و خداپرستی همراه با آبادانی دنیای خود حرکت می کنند. اما همیشه دست‌های ناپاک و غرض آلود که دنیال رسیدن به اهداف شیطانی خود هستند در مقابل این سیاست مقدس، قد علم می کنند و وجود حضرت را در رأس جامعه تاب نمی آورند و برای رسیدن به کامیابی خود، با مسدود کردن راه حکومت علی وار، سعی می کنند مردم را از رسیدن به سعادت دنیا و آخرت محروم نمایند.

در پایان قسمتی از زیارت نامه غدیریه که مربوط به این مطلب و خطاب به امیرالمومنین است تقدیم می‌شود : "ثم لحزمک المشهور و بصیرتک فی الامور لاترک فی المواطن و لم یکن علیک امیر"، بخاطر تدبیر و کاردانی مشهور و بینا بودنت در کارها، (پیامبر) تو را در جاهای مختلف به امارت و فرماندهی منصوب فرمود و کسی بر تو امارت نداشت و فرمانده تو نبود. "و کم من امر صدّک عن امضاء عزمک فیه التقی و اتبع غیرک فی مثله الهوی." و چه بسیار کارهایی که پرهیزگاری و تقوایت تو را از انجام آنها بازداشت ولی دیگران در مانند آنها از هوای نفس پیروی کردند. "فظن الجاهلون أنک عجزت عما الیه انتهی و ضل و الله الظلن لذلک و ما اهتدی"؛ و این سبب شد که نادانان گمان کنند که تو ناتوان و درمانده شدی که کارت بدانجا منتهی شد. هرکه چنین گمانی کرد به خدا قسم گمراه گشت و هدایت نشد.(۴)

"و لقد اوضحت ما اشکل علیک، من ذلک لمن توهم و امتری بقولک صلی الله علیک: قد یری الحَوَل القَلِب وجه الحیلة، و دونها حاجز من تقوی الله، فیدعها رأی العین، و ینهز فرصتها من لاحریجه له فی الدین"؛ و تو بخوبی آشکار کردی و این اشکال را برای آن کس که چنین توهم و تردیدی داشت برطرف کردی با این گفتار "درود خدا بر تو باد" که فرمودی: گاهی باشد که مرد چاره جو و زیردست، راه چاره را می بیند ولی در برابرش پرده ای از تقوای الهی است، پس دانسته و آشکارا آن را رها می کند ولی همان فرصت را کسی که در کار دین باکی ندارد، غنیمت شمارد. "صدقت والله و خسر المبطلون"؛ به خدا قسم راست گفتی و یاوه سرایان زیان کردند. (۵)

پی‌نوشت‌ها:

(۱) سوگند به خدا معاویه از من سیاستمدارتر نیست، اما معاویه حیله گر و جنایتکار است. اگر نیرنگ ناپسند نبود من زیرک ترین افراد بودم، ولی هر نیرنگی گناه و هر گناهی نوعی کفر و انکار است. روز رستاخیز در دست هر حیله گری پرچمی است که با آن شناخته می‌شود. (خطبه ۲۰۰ نهج البلاغه ص ۴۲۲)

(۲) نهج البلاغه ترجمه مرحوم دشتی ص ۹۴

(۳) نهج البلاغه ترجمه مرحوم دشتی ص ۲۳۸

(۴) این عبارات از امیرالمومنین در خطبه ۴۱ از نهج البلاغه موجود است

(۵) مفاتیح نوین آیت‌الله مکارم شیرازی ص ۲۸۷

قربونِ دَسِت، اون شیر آبُ ببند.